

Original side 34:

Tårneå Lappmarck.

Anno 1702 d. 3 Februarii, Hölltz Ordine. Laga Tingh i Tårneå Lappmark, uppå Jukas Jerfwi Tingzställe, medh Lapp Allmogen af Sigge- och Tingewara Byar, närwarande Cronones Befallningzman Wälbetrodde Salomon Steigman med efterskrefne

Nämbdemän:

Mikkel Amundsson i Siggewara	Henrik Eriksson ibid.
Mikkel Grelsson i Siggewara	Nils Mikkelsson ibid.
Nils Nilsson i Tingewara	Olof Henriksson ibid.
Per Andersson i Siggewara	Per Henriksson i Tingewara
Lars Olsson i Tingewara	Lars Andersson i Tingewara
Jon Mikkelsson i Siggewara	

Alla dee Kongl. Maytz. Placater och Förordningar, som i någon mätto synes angå denne landzorten, blefwo i förstone uppläsne;

***

Sådan framkom för Rätten Lappmannens Lars Larssons Karfwas i Siggewara by efterlätne Änkia, Sara Klemmetsdotter, beklagandes högeligen och med Tårar, huruledes bende. hennes Man Lars Larsson Karfwa, om 30 Åhr ungefehr,

Original side 35:

Ähr förledne den 21 Augusti eller 3 dagar för Bartolomei, Af hennes Broders Henrik Klemmetssons Änkia, Kirstin Henriksdotter i Siggewara by, dräpin, hwar med således skal wara tillgådt, Att Ofwanbemte. dagh, Sådan hennes Man Lars Larsson ifrån Fiskeriie trötter hemkommen war, Och Kläckan 7 eller 8 Om Mårgonen, hade lagdt sikh i Kåttan till Söms, har hustru Sara, tilliika med Kläckarens Lars Johanssons hustru Karin Mikkelsdotter, Och denne Kirstin Henriksdotter, Aftalt sins emillan, Att föllias Öfwer Träsket Luspajerfwi, belägit brede wid deres Kåtar, Att plåcka Bäär, Och således Alla tre fölgdes nedföre till Träsket, Sara och Kläckarens hustru Karin instego så i den ena Båten, Men hustru Kirstin utlæth sikh att willia roo Allena i den andra, som och war hennes egen Bååt, Men enär dee Andre wore Kombne ett stycke ifrån Landet, wände Kirstin Om, gick tillbaka i Kåtan där hennes Man lågh och Sof, Och honom medh yxhammaren till dödz slogh, tog där medh sin Son Nils, om 8 el. 9 Åhr, Och rodde med sin egen Bååt öfwer Träsket, doch till ett annat ställe, och begaf sikh på flychten, Så att hustru Sara, och Kläckarens hustru Karin, widh hemkomsten emot Aftonen, funno Mannen död i Kåttan, Och dee hemmawarande

tillbaka till båtarne, Karin som märkte Att ingen särdeles wän-
skap war emellan desse, fruchtade Att Kirstin skulle Giöra någon
Skada på Barnen, eller annat, wille därföre wända tillbaka, Men
hustru Sara Afbögde det, säyandes, att sådant war een Onödig
fruchtan, hwarföre dee fortsatte sin reesa Och pläckade Bären mäst
heela dagen, wid hemkomsten mot Aftonen, Kom hustru Karins dotter
om sine Tre åhr, emot dem löpandes Och på Lapperska språk-
et sade, Att Klemmetz Mor har dräpitt Karfwa Lasse, som dee och i
sanningh befunno, enär dee kommo i Kåtan, där Lars Karfwa, på
samma siida Och rum, som han sigh om Mårgeonen lade lågh dödh, Och
hufwudet allt öfwerblodigdt, sampt ett stort håål efter yxhamm-
aren i hufwudet på högre siidan ofwan före Tinningen.

Oppå Tillfrågan Kunde Sara Klemmetsdotter icke Neeka, det ju
emellan hennes Man Lars Karfwa, och denne Kirstin, har tillfören-
de någodt missförstånd warit, hwarföre hon och

Original side 39:

förledne wåras
strax efter Påskehällgen, welat hafwa henne sigh till swars till
Kyrkioherden, det hon wägrade, Och Lars Karfwa således nedkarkat
eller bunnit henne i een Achia, i meningh att föra henne däruti
till Prästegården, doch efter begiäran släpte henne strax löös,
Och dessutan skall Lars Karfwa och hans hustru uti intet måhl
hafwa sin Swågerska, hustru Kirstin Oförrättat; Nu sådan hustru
Kirstin blef Fångzlat, säger hustru Sara sigh wähl ensat och
skiött hennes Omyndige Son, Och förwarat hennes lilla Ägendom, som
doch uppå efterfrågan, Allenast bestådt uti een Kiöres- eller Åke
Reen, Een Gryta och Een Iisbiila, doch wittnade Kläckarens hustru,
Att Lars Karfwa hade Alleredan wåren tillförende, till sigh tagit
Isbiilan, och den bortgiömt och fördöld haft.

Resolutio.

Ehuruwål Kirstin Henriksdotter ifrån Tårneå Lappmark och Sigge-
wara by, söker att uhrsächta sitt begångne dråp på sin Swåger
eller framledne Mons Henrik Klemmetssons Systersman Lars Larsson
Karfwa, medelst den Obillighet och Oförrät, som han den ena Gån-
gen efter den Andra, skal henne

Original side 40:

tillfogat, Och Ransakningen deels
utwiisar, Så Kan doch Häredz Rätten icke Annat, ähn döma henne,
/:som med fullt mode medh yxhammaren ihälslagit merbemte. sin
Swåger, där han i Kåttan lågh och Sof:/efter Gudz lag Gen. 9 v. 6,
Exod. 21 v. 12 et 21, Levet 24 v. 17, N. 35 v. 30 et 31, sampt
Sweriges Lagh, och det 2 och 15 Cap. dråpmål. B. med willia L.L.
och 1. Cap. eodem Tit. St. L. till döden, doch remitteres och
hemställes denne Högmåls Saak, den Höglöfl. Kongl. Swea Håf Rätz
Högrätwiise Omdöme Underdån. Ödmiukeligast.

***

Bruksz Karlarne widh Swappewara Koppargrufwa, Niclas Servio, Och Peer Larsson Bångh berättade, det hade Kyrkioherdens, hr. Kristian Elingii nu warande Tienare, Olof Jakobsson Servio, Erik Josefsson/och Nils Johansson i Siggewara, som reste till Närje:/ i deres Närwaro bekiänt sigh stulit utaf Lappmannen Jon Eriksson i Siggewara, 32 st. Renostar Och 2ne Miölkmagar, hwilken Tiufnad dee och Återlefwererat, Men desse Alle, ware icke nu tillstädes, dy Differeres Saken till näste Tingh, doch som Olof Jakobsson har warit tillsagd härom att Comparera wid innewarande Tingh, men håller sigh undan, Ty Sakfälles han för Stembningz försittiande efter det 12 Cap. Ting Måla B. till Tree marker Silfr. mynt til Treskiftes.

***

Original side 41:

Befallningzmannen Öfwer Södre Lappmarkerne Wälbetde. Hans Renhorn, läth igenom sin Fullmechtige Handelsmannen Wäll. Hans Biörn i Luhleå, inläggia een Specification, på dee Lappar af Koutomjaur, Och Sox Jock Byar, som i detta åhr Absenterat sigh ifrån rätta Oppbördzplatzen i Jochmok och Luhleå Lappmark, Och lembnat Skatten Obetalit, Ja somblige uti 2ne eller Sex Åhr, Begiärandes Biörn Rättens Assistence härutinnan, Och att dee för sådan Tresko plichta måtte, hålst som samme Lappar och försumat Skiutzen eller hållen till Sillfwerbruket.

Sammaledes Klagade Kyrkioherden Ährewyrdige hr. Matthias Groth, igenom berde. Handelsman Biörn, sigh innom samma tiidh, icke bekommit af desse Lappar, den Åhrlige Rättighet, som hans Kongl. Mayts. honom aller Nådigst förundt att uppbära, Och därföre anhåller Om Adsistence därutinnan;

Så emedan samma Lappar, efter hållen undersökningh, inga skiälige uhrsechter, till detta sitt uteblifwande hade at framtee, Och desse, tilliika medh dee Öfrige af Kautomjaur och Soxjock byar, widh Skattläggningen 1695, under Luhleå Lappmark, Och Skattens Afgift, darsammastädes skrefne ähro, därest den och Kyrkioherdens rättighet, böre låta Afföllia, efter Högwälbr. hr. Landzhöfdingens Gref Gustaf Douglas Resolut.

Original side 42:

Oppå Befallningzmanns Steigman ingifne Memorial af d. 6 sidstledne Decemb., Ty förmågo af 1668 Åhrs Uppbördz Ordningh § 4, Sakfälles hwar och een af dem, som befinnas hafwa försumat deres rätta Oppbördz Stembningh i Jockmok, för hwart åhr, till 3 mrkr. Silf. Mt. till Treskiftes, Nembl.:

Amund Thomasson på Sex Åhr icke inställt sig widh rätta Oppbördz-

platssen Jockmok, wille före Gifwa som hade han Ärft ett Skattland under Jukas Jerf lydande, Men som det icke skiedt, sådan utan före ähr Skattläggningen 1695 skiedde, Och wore det samma, som hans Förfader brukat; Ty blifwer han Sakfält för hwart år till 3 mrkr. som blifwer 4 1/2 dlr. Silf. Mt. till Treskiftes; Till Kyrkioherden Groths Fullmechtige, bör han Och för dee resterande 5 åhren betala Fem dal. Dito Mynt, efter som Befallningzman Steigman uppburit 1 dlr. för det 6te Åhret, Och Kyrkioherden den tillstålt.

Pål Amundsson, dömes sammaledes för Absence i Sex Åhr till 4 1/2 dlr. bötter, Och till Kyrkioherden Att betala 5 dlr. Silf. Mt.

Olof Amundsson pro Absence 1 år Saker 3 mrkr., Och Att Gifwa till Kyrkioherden 1 dlr. Silf. Mt.

Amund Olsson pro Absence 1 år Sakfälles till 3 mrkr., Och att förnöya hr. Kyrkioherden Groth medh Een dlr. Silf. Mynt.

Original side 43:

Olof Mikkellsson böter sammaledes 3 mrkr. Och förnöyer Kyrkioherden Groth med Een dlr. Silf. Mt.

Sammaledes och Erik Larsson, Amund Amundsson Abril, Och Jon Andersson Att böta hwar sine 3 mrkr. Och gifwa till Kyrkioherden Een dlr. Silf. Mt.

Thomas Amundsson pro Absence uti Sex Åhr Skall böta 18 mrkr. Och betala Kyrkioherden för dee resterande 15 åhren 5 dlr. Silf. Mt.

Jakob Amundsson för Ett Åhrs Uppbördz Stembningz försittand 3 mrkr. Och Oppropetz försumelsse 1 dlr. Silf. Mt. Sampt betala Kyrkioherden Groth för förledne Åhrs rättighet 1 dlr. Dito Mynt.

Sammaledes Och Amund Eriksson.

Knut Gunnarsson pro Absence i 2ne Åhr 6 mrkr. Och förnöya Kyrkioherden med 2 dlr. Silf. Mt.

Unge Amund Amundsson och Amund Mikkellsson ifrån Soxiock Absenterat sigh 1 Åhr Saker hwar sine 3 mrkr. Och till Kyrkioherden 1 dlr. Silf. Mt.

Erik Andersson pro Absence uti Ett Åhr Sakfälles till 3 mrkr. Silf. Mt., Och för Oppropetz försumelse 1 dlr. Noch för Kyrkioherden Groth 1 dlr. Silf. Mt.

Amund Hansson berättas wara döder, Och Sonen Jon Amundsson Unger och Nyss till kommen, Ty förskones denne Gången för bötter, doch förnöyer han Kyrkioherden med Een dlr. Silf. Mt.

Dee Öfrige Lappar såsom Thomas Nilsson, Morten Mikkellsson, Unge Jon Nilsson, Amund Amundsson, Och Knut Amundsson, samt Per Amundsson, som Befall. Man Renhorn, låter Och, pro Absence Anklaga, Ähre icke här till städes, ey heller kan Man få underrättelse hwarest dee wistas, Om hwilke näste Ting undersökias skall.

Därefter blefwo tillstädeswarande Lappar af Kautomjaur och Soxjockz byar förmante, Att här efter inställa sigh, widh deres rätta Tingz Uppbördz och Marknatz platz i Jockmok, där dee wiidare straff willia undfly.

***

Emedan såsom Bonden Johan Andersson Tärande by och Öfwer Tärneå Sochn, med Aflagd Eedh betygade, sigh förledne Lögerdagz Mårgon icke hafwa tagit mehra ähn som 12 Caroliner, som bestod i een Ducaton Och 4 Swenske dlr. af Handelsmannen i Tärneå Samuel Olsson, Ty blifwer han för dee Öfrige 8 Änkla Caroliners betalande, som berde. Handelsman will påbörda honom, samma gång tagit hafwa, befriiat.

***

Alldenstund Kyrkiohärden Nils Mikkellsson i Siggewara by, icke Kunde neeka sigh förledit Åhr Marknatztiiden i hastigo mode Kalladt

Original side 45:

Bruksz Bokhållaren Wälbetde. Carl Biörkman 2ne Oqwädins Ordh, som han icke Kan eller påstår att bewiisa, Ty Sakfälles Nils Mikkellsson efter det 43 Capitl. Tingm. B. till sine 6 mrkr. Silf. Mt. Bötter till Treskiftes.

***

Dito d. 4 Februarii Höltz widare Laga Tingh i Tärneå Lappmark uppå Jukas Jerfwi Tingzställe.

Så wiida som Jöns Eriksson Ståhlnacke uti Siggewara by medh Aflagd Eed betygade sigh hafwa Ao. 1700, in Februario, lefwererat till framledne Handelsmannen i Tärneå Hans Braas Ett Räfskin af 4 1/2 dlr. Kopparmyntz wärde, till Afbetalningh på dee 31 dlr. 12 öre som han honom skyldig war, Samaledes och, att Brasen har Godh Kiänd Lappmannen Anders Henriksson i Siggewara by för 4 dlr. på samma Giäld, som Lappen Anders, berättade sigh till Brasen betalt, Ty böre samma 8 1/2 dlr. Af Ofwannembde 31 dlr. 12 öre Afgå, Och Jöns Eriksson dee Öfrige 22 dlr. 28 öre Koppr. Mt. til Brasens Ärfwingars Fullmchtig Niclas Piping nu Gienast betahla.

***

Lappmannen Amund Thomasson med sine Söner Thomas Och Pål, Gåfwo för Rätten

Original side 46:

tillkiänna, huruledes dee och deres Förfäder ifrån forna tiider, hafwa brukat een Ort Kallaswouma bend. till wattn och Land, som ligger ungefehr 2 Miiler härifrån Jukas Jerfwi Kyrkia, Och här sammastädes därföre utgiort hans Kongl. Maytz. Skatt, Män som dee Ao. 1695, reste med sitt Godz till Luhleå Lappmark, och Jockmokz Marknadz eller Tingz- Och uppbördzplatz, blefwo dee, emot deres tancka, widh den då hålldne nya Skattläggningen, Skrefne under Luhleå Lappmark, Och Kautom Jaur by, hwar under dee liikwäl, som bemält Ähr, Alldrigh tillförende lydt, eller utom sin ruin Och största skada kunna diitresa Åhrligen, Så wiida dee under 5 eller 6 dagar icke hinna till Jockmock, Men hiit till Kyrkan kunnade på 3 eller 4 tiimor resa, Och Gudztiänsten esomoftast bewiista, begiärandes Att Häradz Rätten tächtes thäm thärtill förhiälpa, Att dee widh sitt Gambla Booställe finge förblifwa, hwilket Allmogen här sammastädes dem wägra will, Alldenstund dee sittia in på Jukasjerfwi Skattland, Och doch skola, icke dem, utan Luhleå Lapperne med Skiutz och inbördes tungan, wara behiälpelige;

Tolfmännen påstode och Att desse Tränne Skatt Lappar, som Åbo Jukasjerfwi Skattlandh, måtte

Original side 47:

Anten begifwa sigh därifrån, Och andre diit förlofwas, eller och, hiälpa dem uti inbördes Tungan, som i förra tiider skiedt, Och den jembwäl i detta Åhr har måst Giöra; Berde. Lappar Gafz till Swars, Att såsom Lapp Fougdarnes Instruction 3. §, Sampt Höghwälborne hr. Grefwens och Landzhöfdingens resolution Af d. 6. Decemb. 1701 förmår och innehåller, det böre Lapperne förblifwa wid den Ort och ställe, som dee wid Skattläggningen skrefne ähro, Och där af börda sigh sin Skatt och andre utgifter;

Ty Kunde Härradz Rätten där wid ingen Ändring Giöra, Man hemställer desse Lappars Ödmiuka Ansökningh, högre handens Omdöme, Och detta Amund Thomasson och hans Söner till ett sanfärdigdt bewiis därutinnan meddeles.

***

Emedan som Skiutzlappen Per Olsson Laino i Siggewara by, befinnas Ao. 1701 in Febrero, wårdzlöst fördärfwat een Skiutz Reen för Brukz Bokhållaren Wälbetde. Carl Biörkman, Ty i förmågo af det 8. Captl. Kiöpm. B. L.L. dömes Per Olsson att betala samma Reen medh 4 wåg eller 8 dlr. Kmt.

Tå kom för Rätten Ährligh och beskedelig Jöns Eriksson Ståhlnacke, Och uppwiste een

Original side 48:

Kiöpeskrift, utgifwin och underskrifwin den 28 Octob. .698, Af Olof Mikkelsson Törnqwist, hwaruti han tillstår och bekienner sig hafwa försåldt till bemte. Jöns Ståhlnacke sin Gård widh Soutojerf, huusen med dess dörar Och Gångjärn, samt Allt hwad som under bemte. Gård hörer, Ängesland och Fiskewattn till 3/4de deelar, samt Flakaland och Giller, såsom han brukat, för Etthundrade Sextiio dlr. Kmt., som Törnqwist bekiänner sigh richtigdt bekommit hafwa; Sammaledes ähr och Finnen Josef Larsson sedermera betalt för den 4de deel af samma hemman, som han brukat, Så att Jöns Ståhlnacke till heela hemmanet Soutojerf är Ägare.

Så emedan bemte. Kiöpeskrift, ähr tränne Gångor lagligen uppbudin Nembl. d. 8 Februarii 1699, d. 1 Februarii 1700 och den 4 Februarii 1701, Och sedermera Natt och ähr Lagståndin, utan något Klander, hwarken då, sådan elr. nu, Fördenskull i förmågo af det 1 och 10 Cap. Jorda B. L.L. dömes samma Kiöp fast och Oryggeligen Att stånda, Och alldrig Återgånga utan Jöns Eriksson och hans efterkommande böre samma Booställe för sigh och dee sina Nyttia bruka, behålla och besittia nu och i tillkomande tiider, hwar emot honom Åligger den till Kongl. Mt. och Cronon Swerige Ährl. Skatten att utgiöra och betala.

***

Original side 49:

Samma dagh insinuerades i Rätten een Förlikningz Skrift, underskrifwin af Länsmannen Henrik Jonsson i Siggewara, hwaruti han bewilliar till Bonden Mikkel Ratu ett Träskefiske wid Lainh belägit Sata Jerfwi, Tullpacka och Jurfwa Järfwi bend. samt Kurk-maka Suu, medh mera som skal wara brukat af Mikkel Ratus förfäder, Män som Lanshöfdingen Wälborne hr. Johan Graan d. 31 Julii .678, förbudit Bönderne Träskefiskens bruk med Lapperne widh 40 mrkr. Silfwermyntz straf; Och hans Kongl. Maytt. medelst dess Allernådigste Resolution, af d. 8 July 1695, I Nåder Godt funnit, det Lapperne häldre, än Bönderne/:som boo långdt thär ifrån:/för sådanne inom Lappmarkz Råå belägne Träsk, blifwa Skattlagde, Ty kom Häredz Rätten mehrbemte. Förlikningh, som Ländzmannen i Siggewara Henrik Jonsson, således ingåt medh Bonden, Mikkel Ratu och hans medarfwingar om Satajerfwi Tullpacka och Jurfwajerfwi, icke Adprobera eller wiidare Confirmera.

***

Efterskrefne Lappar, som uppå Kyrkioherdens Ehrewyrdige hr. Kristian Elingi tiidige Åtwarningar, befinnas, efter hållen In-

quisition och undersökning, pro Ao. 1700

Original side 50:

och 1701 fast sällan
Kommit i Kyrkan eller biiwistat Gudztiänsten, Sakfälles till hwar
sin 2 1/2 dal. Silf. Mt. efter Kongl. Maytz. Förordningh om Eeder
§ 5 Och Sabatzbrätt 2 §, Af åhr 1687, Kyrkian Och dee fattiges
Eensak, Nembl. Af Tingewara by.

Olof Jonsson Simman.....	2:16
Morten Persson Pingi med Sonen.....	2:16
Thomas Saresson.....	2:16
Henrik Mikkelsson Biörndalr.	2:16
Johan Amundsson.....	2:16
Amund Mortensson Kapa.....	2:16
Anders Andersson Olla.....	2:16
Olof Henriksson Nyman.....	2:16
Nils Nilsson Tolfman.....	2:16
Per Henriksson Landa.....	2:16
Nils Henriksson Landa.....	2:16
Jakob Andersson Labba.....	2:16
Jon Nilsson Ollah Styf Son.....	2:16
Labb Amundsson med Sonen.....	2:16
Olof Larsson Gunar.....	2:16
Olof Olsson.....	2:16
Olof And. Ollas Bror Son	
Henrik Nilsson.....	2:16
Per Hansson ifrån Caitoma.....	2:16
Olof Klemmetsson i Laino.....	2:16
Morten Klemmetsson ibid.	2:16
Nils Eriksson ibid.	2:16

52:16

Original side 51:

Lappmännen Lars Nilsson, Jon Nilsson och Nils Nilsson i Sigge-
wara, förekommo Och berättade, huruledes deres framledne Moders
Systems Man, Gamble Jon Nilsson i samma by, har warit Förmyndare
för och deres Systrar, Elen Karin och Margit Nilsdöttrar, Men dem
deres för många Åhr sådan, tillfallne Arf efter deres Moder Sunna
Gunnarsdotter ey bekomma låtit, uppräknandes fölliande pertzed-
ler, som dee förwisso wetta honom hafwa om händer, Nembl.:

10 Par Silfwer Mallior	Ett Silfr. Bälte
1 Knif med Silf. Skaft	Een förgyld Skied
Een whit Silf. ringh	Ett Solki el. stor ring af Silf.
Een gemen Silfwer Kraga	Een Qwinfolkz Räck af rödt Kläde
Een Qwinfolkz hätta	

Jon Nilsson Kunde icke Neeka, Att desse pertzedler ähre Erfwingarne tillfallne, Och dells ännu i behåld finnes, Men föregaf sigh icke minnas, Om det något mera Arf warit eller ey, hållst som där om ingen Skrifteligh efterrättelsse fins, warandes Jon Nilsson nu så utgammal, Att han föga beskied här om giöra Kan; Ty månde han tillbiuda desse Erfwingar för deras Möderne, i ett för allt 12 Richzdaler eller dess wärde i Silfr. och Annat godt Godz; hwarmedh Erfwingarne wäl benögde och till fredz ware.

Original side 52:

Denne Jon Nilsson tillsades widh 40 mrkr. Silfwer myntz wiite, nu Gienast att tillställa desse Ofwannembde Erfwingar 1/3de deel af sin Ägendom, som dem efter hans framledne hustru deres Moster, hwilken Barnlös dödde, tillfallit, som dee uppå Ansökningh och långa Giorde reesor, hiit till Tingzplatzen nu i 2ne Åhr icke utbekomma Kunnat, doch Observeres Att Jon af Oskifto, först aftager, hwad lagen honom uti det 17 Capitl. Giftm. B. L.L. till lägger.

Anno 1702 d. 9 Februarii, Hölltz Laga Tingh i Tärneå Lappmark uppå Enotäkes Tingzställe, medh Lapp Allmogen af Rånula, Sundowara och Pälido Jerfwii Byar, närwarande efterskrefne

Nämbdemän

Nils Monsson Hätti i Sundowara	Jon Persson i Rånula
Anders Andersson i Sundowara	Per Mikkelsson Kyro i Peldojerf
Nils Nilsson i Sundowara	Lars Andersson i Rånula
Per Eriksson i Pälldojerf	

Atskillige Kongl. Maytz. Placater, Resolutioner och Förordningar, blefwe äfwen här i förstone uppläsne.

***

Original side 53:

Tå ställtes för Rätten een Lapp Kåna Anna Nilsson i Sundowara by, som 14 dagar efter sidste Allhelgones dagh födt ett pilltebarn, som ännu lefwer, Tillspordes henne, hwilken henne med Barn rådt? Swarade det een lösker lappdrängh, Olof Nilsson wid namn i samma By, har henne belägrat, förste Gången för 2 åhr sådan, i hans Moders Kåta, Och andre gången förledit åhr denne tiiden, här wid Tingzstället, Närr Om Oppbördzstugan, där han Olof uti een Ackia haft een Kagga med Bråwiin, där af dee först tillhopa supit, Och sådan plägat umgänge, däraf hon hafwande blifwit, Hwarföre och denne Olof Nilsson blef framkallat, Och thärom examinerat, Men Oachtat All den fliit som Rätten använde thär till, Att han sigh bekiänna måtte, Så påstod han doch sin Oskyllidighet, Och sade sigh Alldrigh haft med henne något beställa, liikwäl lembnades däm bäggie tiidh, Att betänkia sigh till i Mårgon, will Gud.

***

Lappmannens Anders Thomassons i Rånula by Opprättade Testamentz Skrift d. 30 Jan. 1699, Att dess framledne hustrus Systerdotters Man Paiwe Andersson, skall efter hans död, för dess Sykningzlön niuta 1/3dee deel af hans egendom, blef åter

Original side 54:

uppläsin, Och utan någons Klander inprotocollerat.

***

Dito d. 10. Februarii Höltz vidare Laga Tingh i Enotäkes, Närwarande Nämbdemännen som förbemält åhr.

Lappdrängen Nils Olsson i Sundowara, blef å nyo framkallat och förmanter, Att bekiänna Om han Öfwat lägersmål, medh Kånan Anna Nilsdotter i samma by, hwilket hon så wähl nu som i Går, påstå månde? Men han Neekade thär till Alldeles, Och wille föregifwa, som hade samma Kåna wid födzlotiiden i Erik Monssons och hr. Olofz dotters närwaro, bekiändt een Annan Barnfader, Nembl. på een löscker drängh Johan Henriksson wid namn ifrån Öfwer Tårneå Sochn Och Monianiska by, som icke nu tillstädes war, Kånan inwände, som hade Johan Henriksson Allenast friiat till henne, sådan hon Af Olof war belägrat, men Alldrig plägat med henne Olofliget umgängo, Erik Monsson, och hr. Olofz dotter berättade fuller det denne Kåna liitet förän hon födde Barnet, hade på tahl, som skul- le Johan Henriksson friiat till henne, men ey utsagdt eller För- klarat honom för Barnefader;

Kånan Anna

Original side 55:

förhölltz, det hon efter åtskilligas berättelse har förledit Åhr Åtta dagar efter denne tiiden i Koutekeino mycket plägat sällskap och umgänge medh Johan, Och såmedelst torde Af honom besofwen wara, Men hon förklarade sigh därpå således, Att ehuru wähl Lägersmähl hade warit på tahl dem emellan, så hafwa dee doch ey haft tillfälle, Att låta Komma det i siälfwa wärket, Annan berättelsse fick man intet, Ty beros med Sakens sluth, tills i Mårgon, will Gudh.

***

Lappmannen Jon Andersson Labb ifrån Tingewara by, som försumat Gudztiensten heela sidstledne Julehälg, Jembwäl och esom Oftast Sommaren tillförende, dömes efter Kongl. Maytz. Förordningh, om Eeder och Sabatzbrätt, Af åhr 1687, Att erläggia till Kyrkian och dee fattiga 2 1/2 dlr. Silf. mynt.

***

Lappmannen Erasmun Mortensson ifrån Närje, angaf för Rätten, huruledes Lappdrängen Olof Amundsson ifrån Råunulla by, har för- ledne Sommar stulit ifrån honom fölliande pertzedler, Nembl.:

K:mt.

Een Klädes Kofta, hwaruti warit 4 Alr.	
Kläde à 8 dlr. Allnen.....	32:00
Een Dito sämbre à 4 Alr. à 5 dlr.	20:00
Tre lod Silfwer bestående uti 2ne Spännen....	4:16
Een yxa.....	1:00
1/2 Skålpund Krut.....	1:16
1 Allen Tobak.....	0:08

---

3 Alr. wallmar..... 1:16

63:24

Hwilken Tiufnad Olof Amundsson bekiände sigh begåt hafwa, Och sådan han därmed beslagen war pertzedlarne till Ägaren lefwere-rat; Fördenskull efter 1653 Åhrs Strafsordningz 3 §, dömes Olof Amundsson att plichta Tredubbelt, som blif. 63 dlr. 24 öre Silf-wermynt, eller 191 dlr. 8 öre Kopparmynt till Treskiftes, Sampt efter Höglofl. Kongl. Häff Rättens Notification af d. 28 Novemb. .698 Twenne Sundagar stå på plichtepallen, Alldenstund han nu Andre Gången för Tiufnad dömbder ähr; För Ofwannembde bötter plichtade Olof Amundsson med Gattulopp.

***

Alldenstund Häradz Rättens dom, Af d. 27 Januarii 1698 innehåller och förmår, det skola Mikkel Kyros Söner, Allena wara

Original side 57:

berättigade
till Fiskebruket uti Träsket Wuåddas Jerfwi Och Olof Nilsson Sir-
ka i Kittilla intet hafwa thär sammastädes beställa; Fördenskull
finner Häredz Rätten skiäligit, det bör Mikkel Kyros Söner Mikkel
Och Jöns, i samma Träsk wara liika deelachtige, Och fiskia thär
sammastädes hwarom Annan, eller och som liikast synes, Fiska
tillhopa, Och deela Afwelen sins emillan, där medh Jöns, som Åbor
sin Faders Boställe, tillfridz ähr; Män Salangijerfwi hwad wid-
kommer, som är belägit på Jönnes Skattland, Så böör Jöns Allena
thär till berättigad wara, där Mikkel inga särdeles skiähl, där-
emot har att producera och framtee.

***

Den 11 Februarii Continuerades medh Tingz hållandet uppå Enotekes
Tingzställe.

Tå wart Lappdrängen Olof Nilsson Åter framkallat, Och förmanter
att bekiänne sanningen, Om han besåfwit Kånan Anna Nilsdotter,
ifrån Sondowara, hwartill han, som förr, Aldeles Nekade, ehuru-
wål Kånan sådant påstod; Så emådan inge wittnen, Skiähl eller Om-
ständigheter

Original side 58:

Ähro wiidare att tillgå i denne Saak, Ty förestafwa-
des Olof Nilsson fölliande Eed, den han medh hand å book Frii-

modeligen Aflade: Jagh Olof Nilsson, Swär widh Gudh Och hans heliga Ewangelium, Att iagh Alldrigh pläгат Olofliget Umgänge, med Kånan Anna Nilsson dotter ifrån Sondowara, hwarken för Tuu Åhr sådan, uti min Moders Kåta, eller förledit Åhr bakom Uppbördzstugan, icke heller någon Annan tiidh, utan åhr ifrån henne Aldeles reen och frii, det betygar iagh med min Siäls Salighet, sampt All min timmelige Och Efwige wälfärd. Så sant migh Gud hiälpe till Liif och Siähl.

Sådan Olof Nilsson denne Eedh hade Aflagdt, bekiände Kånan Anna Nilsson dotter, Att Ofwanbende. Johan Henriksson ifrån Monianiska, har förledit åhr Påsketiiden, uti Koutekeino, een Gångh pläгат Olofliget Omgenge med henne, Ty skall han till näste Tingh framskaffas, Men Kånan Anna Nilsson dotter som påstådt, det Olof Nilsson sikh belägrat, dömes efter sin Muns bekiännellsse för lägersmåhl, efter Kongl. Maytz. Förordningh, Och Höglöfl. Kongl. Håff Rättens Notification af d. 25 May 1694 till 20 mrk. Silf. Mt. sampt till Uppenbara skrift, Item för Obewislig

Original side 59:

beskyllningh på Olof Nilsson,

Sakfälles hon efter det 20 Capitl. Ting M.B. till 40 marker, för hwilka bötter hon allt plichtade med Kropp.

Anbelangande hennes bekiännellsse, det hon Och haft Olofliget Umgänge medh Johan Henriksson ifrån Monianiska, så beroor den Saken till näste Tingh, Att Rätten förnemma Kan, Om desse hwarannan ächta eller ey.

***

Kyrkowärden Mikkel Persson Asa, Och Johan Hansson sampt Kläckaren Mikkel Johansson Närfwa, Angåfwo för Rätten, huruledes lappmannen Anders Persson Soro i Raunulla by, har förledne Maria Bebedelsse dagh, eller den 25 Martij, Kommit drucken i Kyrkian, Och giort där märkeligh förargellsse, under högmesso Predikan, på fölliande sätt, Nembl. Först har Anders Persson Soro, begynt tahla för sikh siälf, säyandes någre Gångor: Jagh seer unders Täkn, därföre befallte Capellanen hr. Olof Sirma, Att Kyrkiowärderne skulle föra honom i Stocken, widh Kyrkiödören, hwarutur han sikh strax drogh, och med samma ruus Kom tillbaka in i Kyrkian, Och begynte sitt förre tahl med hög röst, Jagh seer under, Eenär han då skulle hafwas uth, ropade

Original side 60:

han, Giee migh fred till liifwet, satte Myssan på sitt hufwud, Och lyftade sin hand upp emot hr. Olof, som äntå Prädikade, säyandes sikh skola angie honom för hs. Kongl. Maytz., satte sikh sådan siälf i Stocken, Och togh sin hund i fambn. Eenär Kläckaren efter förrättat Gudztjänst utgick att Klänka i

Klåckan, Och Församlingen jämbwäl utkom, har Anders Soro sönderriifwit Stocken, Och dess ena deel Kastat emot Kyrkiödöran.

Till denne berättelssen Kunde Anders Persson Soro icke Neeka, utan bejakade, Oppå tillfrågan hwarest han den dagen Kiöpt Bränwiin, efter som här den tiiden ingen Bårgare eller andre warit, som fört medh sigh sådant slag? Swarade, det haar hr. Olofz Sirmas hustru sålt honom för 1/2 Carolin 3 quarter Bränwiin Mårgonen tillförende som han straxt utsöp, hwaraf han sådan blef så druckin, Att han icke wiste hwad han Giorde, Kyrkiowärden Johan Hansson wittnade, Att hr. Olofz hustru samma Mårgon för Gudztiensten, i hans närwaro, fick till Anders Soro Ett qwarter Bränwiin, Men huru mycket han tillförende hade Kiöpt, war Johan Okunnigdt, dän där och wiste berätta, Att flere af Församlingens lemmar, Kiöpte och den Gången Bränwiin af hr. Olofz hustru, hr. Olof Sirma Kunde icke Neeka, det Soro Kiöpte liitet Bränwiin af hans hustru, doch förmente att han af

Original side 61:

så liitet icke Kunnat blifwa druckin utan torde och hafwa Kiöpt mera af Bönderna, Jöns Hansson och Jöns Persson ifrån Monianiska, som då hade här ett Ochristnat Barn, doch wiste ingen af Länsmännen eller Allmogen säya, Att af dem något Bränwiin såldt blef, Utan Tolfmannen Nils Nilsson, twärt emot, berättade, det samma Bönder hafwa warit hoos honom wid hiitreesan, Och ey haft mera än een Tint eller 1/4 Kanna Bränwiin, som dee efter Gudztjänsten plägat Fadrdarne medh, Och Alzintet såldt däraf;

Resolutio

Alldenstundh Anders Persson Soro den 25 Martii, eller Maria Bebudelsse dagh, Kommit druckin i Kyrkian, Och där sammastädes under Prädikan Giort een märkeligh förargellsse, både i Ordh och Giärningar, som Ransakningen widlyffteligen innehåller, Ty dömes han efter Kongl. Maytz. Placat om Oliud och Förargelsse i Kyrkiorne Af åhr 1686 den 22. December, Att böta Fembtiio dlr. Silf. Mynt, Och stå uppenbara Kyrkioplicht, för desse 50 dlr. S. Mt. plichtade Anders Persson Soro med Gatulopp;

Hr. Olof Sirmas hustru som såldt Bränwiin, om een Högtiidh eller helgodagz Mårgon för Prediken, dömes efter d. 3dee puncten

Original side 62:

uti
Kongl. Maytz. förnyade Stadga om Sabatz brätt till 40 mrk. Silf. Mtz. Straff, till Kyrkian Och dee fattige.

***

Ehuruwäl Nils Nilsson och dess Styfmåg Erik Monsson i Sondowara blefwo Ao. 1700 här wid Rätten förlikte om sine Gambla trätör, som af intet wärde woro, utan alliest een Oförsonligh Argheet dem emellan uppkommin, då Fem Richzdalers wiite föresattes, Att utgifwas till Enotäkes Kyrkia, utaf den som därefter skulle förorsaka trätör Och Oenighet, hwilket Allt, Oachtat, förspörjes Att ingen af dem Gitter see eller liida den Andra, jembwäl Att slagzmåhl dem emellan förelöper, Oansedt det ey så uppenbart blifwer, emedan dee Allena boo tillsamman på een Aflägse Ort, Till hwilka Continuerlige Trätör hwarken Nils Nilsson eller Erik Monsson Neeka Kunde, Och Prästerskapet jembwäl Klaga där Öfwer, Att deres Åtwarningh thär utinnan Alzintet Giäller, Så emedan det befinnas, Att desse Trätödryga, hafwa sidstledne Allehellgon tiidh Kommit till Slagzmål, Och Erik Monsson så wäl dragit Nils Nilsson i håret som slagit honom Blodwiite i Ansichte.

Ty sakfälles Erik Monsson efter det 10 och 13 Capitl. Sårn. B. med willia L.L. till två

Original side 63:

Gångor 3 mrk. Silf. Mt. Och Nils Nilsson som widh samma Action slagit Kyrkiowärden Mikkil Asa een Pust, dömes efter bemte. 13 Capit. till 3 mrk. Allt till Treeskiftes. För desse bäggies förargelige trätör, borde dee wäl efter det föresatte wiitet Gifwa till Kyrkian, hwar sine 5 Richzdlr.? Men som de ähre Medellöse, pröfwar Rätten, att dee däremot sikh till Neesa skole sittia Een Söndagh i Stocken på hwar sin siida om Kyrkiödöran, Och där dee här efter icke Opphöra med sine trätör, skall den parten som förnämste Orsaken befinnas wara, Och wiitet ey förmår med penningar betala, med härdare Kropz plicht belagd blifwa.